

เทคนิคการออกแบบสวน

การจัดสวนคืองานที่สร้างสรรค์ขึ้นจากความ ต้องการ ความรู้สึก จินตนาการ บนพื้นฐานของ การนำไปใช้ประโยชน์ซึ่งเรียกได้ว่า การจัดสวนเป็น งานศิลปะ แยกประเภทของการจัดสวนได้ดังนี้

ขนาด (Size) เช่น สวนถาด สวนหย่อม สวน ใหญ่ สวนสาธารณะ เป็นต้น
รูปร่าง (Form)

1.แบบรูปทรงเรขาคณิต (Formal) คือ การจัดโดยอาศัยรูปทรงเรขาคณิตต่าง ๆ มีการ แสดงออกของเส้นตรง

2.แบบธรรมชาติ (Informal) คือ การจัดใช้เส้นอิสระ (Free Form) มักเป็นโค้งรูปตัว "S"

วัสดุอุปกรณ์ในการตกแต่งสวนที่จำเป็น

1.การเตรียมพื้นที่ คือ การทำให้บริเวณ พื้นที่ที่จะจัดสวนให้เรียบโล่ง

2.ต้นไม้ ต้นไม้ที่ใช้ในการตกแต่งสวนนั้น แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ **ไม้ต้น (Trees)** เป็น ไม้เนื้อแข็ง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำต้นใหญ่ กว่าไม้พุ่ม ไม้ต้องอาศัยพาดพิงต้นไม้หรือวัสดุอื่น

เพื่อดำรงตัว

ไม้พุ่ม (Shrubs) เป็นไม้เนื้อแข็งลำตัวตั้งตรง เป็นอิสระได้ไม่ต้องอาศัยต้นไม้ **พืชคลุมดิน (Ground Covers)** คือพืชที่มีต้นเตี้ย สูงไม่เกิน 30 ซม. และมักจะปลูกเป็นกลุ่มก้อนติด ๆ กัน มีทั้งลำ ต้นตรงและลำต้นเตี้ย **หญ้า (Grass)** เป็นพืชคลุม ดินเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน (**หญ้านวลน้อย** เจริญเติบโตได้ดีในเขตร้อน ชอบแดดจัด , **หญ้าม้าเลเซีย** เป็นหญ้าใบกว้าง ใบสีเขียวอ่อน ทนร่มได้ดี ไม่ควรปลูกกลาง)

3. วัสดุปูพื้น แบ่งออกเป็น **วัสดุปูพื้นแบบแข็ง** ใช้ปูในบริเวณพื้นที่ที่มีการใช้งานสูง **วัสดุปูพื้นแบบ มีความยืดหยุ่น** พื้นฐานส่วนล่างใช้ทรายหรือปูน ทรายบดอัดให้เรียบก่อน

4. รั้ว แบ่งออกได้ดังนี้ **รั้วไม้** เสาคาจจะเป็น คอนกรีตเสริมเหล็ก หรือใช้เสาเป็นไม้ได้ ส่วนผนัง ของรั้วใช้ไม้กัน อาจจะเป็นไม้ไผ่ ซึ่งเหมาะกับการ จัดสวนญี่ปุ่น **รั้วอิฐบล็อก** โครงสร้างของเสาและ คานเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก ผนังรั้วใช้อิฐ บล็อก ซึ่งมีหลายแบบหลายขนาด ทั้งทึบและโปร่ง **รั้ว เหล็ก หรือรั้วอัลลอยด์** โครงสร้างของเสาคาน อาจจะเป็นคอนกรีตเสริมเหล็ก สำหรับบ้านที่อยู่ ใกล้ทะเลไม่ควรทำรั้วแบบนี้

5. เฟอร์นิเจอร์ ในสวน ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้ **หิน** หินที่นิยมใช้ในการจัดสวนคือ หินภูเขา หิน

แม่น้ำ หินทะเล หินกาบ หินชั้น หินแผ่น ซึ่งนิยม จัดในบริเวณที่ไม่สามารถปลูกหญ้าได้ หรือในพื้นที่ ขนาดเล็ก **เก้าอี้ชุดสนามและม้านั่งต่าง ๆ** เพราะ การมีเก้าอี้สนามไว้ในสวนแสดงให้เห็นถึงการเชื้อ เชิญให้หยุดพักผ่อน **รูปปั้น** เป็นวิธีการเรียกร่อง ความสนใจอีกอย่างหนึ่งซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ บังคับให้คนมอง โดยเฉพาะรูปปั้นที่เป็นรูปคน มักจะเป็นจุดสนใจ ในพื้นที่แคบ ๆ ไม่ควรใช้ รูปแบบคลาสสิก ควรใช้รูปปั้น Abstarct ซึ่งทำ ด้วยโลหะ จะมีลักษณะมันวาว ทำให้พื้นที่ดูกว้าง ขึ้น

การจัดวางรูปปั้น ควรมีฉากหลังที่ทำให้รูปปั้นดู เด่นขึ้น ต้นไม้ที่ใช้ควรมีรูปทรงที่สะดุดตา เช่นสน เลื้อย เศรษฐีไซ่ง่อน ชุ่มกระต่ายต่าง และไม้ประดับ ต่าง ๆ ถ้าบ้านเป็นแบบคลาสสิก เสาโรมันจำลอง ฯลฯ หรือถ้าบ้านแบบทันสมัย จะใช้รูปปั้นได้ กว้างขวางกว่าไม่ว่าแบบคลาสสิกหรือแบบ

Abstarct สำหรับบ้านทรงไทยมักจะใช้โถงบ้าน เชียง สังคโลก หรือล้อเกวียนมาตกแต่ง ส่วนสวน ญี่ปุ่น และสวนจีน มักจะใช้ตะเกียง สะพานเล็ก ๆ และอ่างน้ำ เป็นต้น **กระถาง** เป็นองค์ประกอบที่ ช่วยเสริมบริเวณสวนให้ดูสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น **น้ำ และไฟในสวน** น้ำเป็นสิ่งที่เสริมสร้างความรื่นรมย์ แก่ผู้ใช้เป็นอย่างมาก **ศาลา** เป็นองค์ประกอบที่ น่าสนใจเพราะให้ร่มเงา

การแก้ไขข้อจำกัดของพื้นที่

ข้อจำกัด	วิธีการแก้ไข
แนวรับน้ำ/ทางน้ำ	▪ ปูหิน ▪ เลือกพรรณไม้ใบหนา ทนน้ำ
บริเวณรอยกรวด	▪ รองพื้นด้วยตาข่าย/ พลาสติก /ถุงปุ๋ย (ป้องกันวัชพืช)
การปรับพื้นที่ เพื่อวางวัสดุประกอบ	▪ ปรับพื้นที่ให้แน่น แข็งแรง / ▪ เติด้วยปูนหรือตาข่าย
บริเวณคอมเพรสเซอร์	▪ เว้นระยะปลูกให้ห่าง ▪ พรรณไม้ทนร้อน เช่น ลิ้นมังกร ซาฮอกเกี้ยน ไทร วานาซ่า ▪ ประดิษฐ์วัสดุบดบัง
บริเวณท่อน้ำ	▪ เว้นระยะปลูกให้ห่าง ▪ ประดิษฐ์วัสดุบดบัง
บริเวณหน้าต่าง	▪ ไม่วางพรรณไม้สูงจนบดบังบริเวณหน้าต่าง
การปลูกไม้ยืนต้นขนาดใหญ่	▪ ต้องคำนึงถึงการเดินของรากและผลกระทบที่จะเกิดกับอาคาร
การวางหิน	▪ ควรสูงจากพื้น ประมาณ 2-3 ซม. เพื่อป้องกันน้ำท่วมขังและหญ้าปกคลุม
การวางพื้นทางเดิน	▪ ควรมีชั้นทรายเพื่อปรับระดับ ▪ ระวางพรรณไม้ที่มีหนาม มีผล ใบร่วง (สระน้ำ)

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(Natural Resources and Environment Institute)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
วิทยาเขตตรัง

179 หมู่ 3 ต.ไม้ฝาด อ.สิเกา จ.ตรัง 92150

TEL : 098-016-1076

E-MAIL : nrei.ticket@gmail.com

<http://nrei.rmuts.ac.th/th>

คณะผู้จัดทำ

ขอบคุณข้อมูลจาก Professional Experiences in Agriculture
(178461) โดย อ.อารีรัตน์ ภาคพิธเจริญ

เทคนิคการจัดตกแต่งสถานที่
เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว

